

TSPAKB TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ

BASIN BÜLTENİ

8 Aralık 2006

TSPAKB'nin aylık yayını **sermaye piyasasında gündem**, Aralık 2006 sayısında iki önemli konuya yer veriyor. Mayıs 2005'te İspanya Sermaye Piyasasıyla başlayan, çeşitli ülkelerin sermaye piyasalarını inceleme dizisi, bu sayıda **Avustralya Sermaye Piyasası** ile devam ediyor. İkinci dosyada ise, **Aracı Kurumların 2006/09 Dönemi Faaliyet Verileri** değerlendiriliyor.

Avustralya Sermaye Piyasası

sermaye piyasasında gündem'in Aralık sayısında yer alan ilk raporda, Avustralya sermaye piyasası; tarihçesi, yapısı ve borsaları ile ele alınıyor. Çalışmada, Avustralya Borsası ve Sydney Vadeli İşlemler Borsası detaylı olarak inceleniyor. Ardından Temmuz 2006'da birleşen bu iki borsanın birleşme süreci hakkında bilgi veriliyor.

Dünyanın on beşinci büyük ekonomik gücü

Yakın tarihte kurulmuş bir ülke olan Avustralya'nın ekonomisinde tarım ve hayvancılık önemli yer tutuyor. Dünyanın en büyük yün üreticisi olan ülke, enerji kaynakları ve mineraller açısından da zengin.

Çalışmada, Avustralya'nın 708 milyar ABD\$ milli geliri ile dünyanın on beşinci büyük ekonomisi olduğu; kişi başına gelirin 35.000 ABD\$, yıllık enflasyonun ise %3 dolaylarında olduğu belirtiliyor.

Onbirinci büyük borsa

Rapora göre, 1987 yılında ülkenin altı menkul kıymet borsasının birleşerek oluşturduğu Avustralya Borsası (ASX), 2005 yılında piyasa değeri açısından dünyanın 11. büyük borsası konumunda bulunuyor. 2006 Temmuz ayında ise Avustralya Borsası'nın Sydney Vadeli İşlemler Borsası ile birleştiği belirtiliyor.

Avustralya Borsasında hisse senetleri, borsa yatırım fonları, warrantlar, sabit getirili menkul kıymetler ve türev ürünler işlem görüyor. Halka açık olan Borsanın piyasa değeri 4,5 milyar ABD\$ civarında.

Önde gelen vadeli işlemler borsası

1960 yılında kurulan Sydney Vadeli İşlemler Borsası da (SFE), türev ürünlerde pek çok ilke imza atmış durumda. SFE, yapılan işlem sayısı açısından dünyadaki 10. büyük, Asya Pasifik bölgesinde ise, Kore Vadeli İşlemler Borsasından sonra 2. büyük finansal vadeli işlemler ve opsiyon borsası konumunda. Borsada işlem gören ürünler, faiz, hisse senetleri, döviz ve emtia olmak üzere başlıca dört kategoriye ayrılıyor.

Birleşme süreci

Raporda, Avustralya Borsası ile Sydney Vadeli İşlemler Borsası'nın birleşme sürecine de yer veriliyor. Süreç, Temmuz 2006'da yapılan oylama sonucunda, SFE ortaklarının birleşme

yönünde karar almalarıyla başlıyor. Oluşan yeni ASX'in %40'ına SFE hissedarları, %60'ına da mevcut ASX hissedarları sahip bulunuyor.

Henüz yeni olan birleşme ile Borsanın teknoloji, personel, genel idare ve fiziki yerleşim alanları gibi maliyet unsurlarında azalma olması bekleniyor.

Aracı Kurumların 2006/09 Dönemi Faaliyet Verileri

sermaye piyasasında gündem'de yer alan ikinci raporda, aracı kurumların 2006 yılının ilk dokuz ayına ilişkin faaliyet verileri değerlendiriliyor. Raporda aracı kurumların işlem hacmi dağılımı, yatırım bankacılığı ve portföy yönetimi faaliyetleri, kredili işlemleri, internet ve çağrı merkezleri üzerinden yaptıkları işlemler inceleniyor. Ayrıca, aracı kurumların şube ağları ve çalışan profiline ilişkin verileri yer alıyor.

Yabancı yatırımcıların İMKB'ye ilgisi sürdü

Raporda, 2006'nın ilk 9 ayındaki verilere göre, yabancı yatırımcıların toplam hisse senedi işlem hacminin %19'unu gerçekleştirdiği belirtiliyor.

DİBS ve VOB işlem hacmi dağılımı yayınlanmaya başlandı

TSPAKB, 2006 yılından itibaren aracı kurumların DİBS ve vadeli işlemleriyle ilgili istatistikleri de yayınlamaya başladı. Buna göre, aracı kurumlarda DİBS işlemlerini ağırlıklı yatırım fonları gerçekleştiriyor. VOB'da ise, işlem hacminin tamamına yakını yerli bireysel yatırımcılar ile yerli kurumlar yaratıyor.

İnternet işlemlerinde artış

İnternet üzerinden hizmet veren kurum sayısı Eylül 2006 sonu itibarıyla 62'ye ulaşırken, bu kanalla gerçekleşen hisse senedi işlem hacminin, toplamın %7'sine yaklaştığı belirtiliyor.

Kredili işlemler dalgalanıyor

Eylül 2006 sonu itibarıyla sektörün açtığı toplam kredi bakiyesi 400 milyon YTL ile 350 milyon YTL'lik Haziran rakamının üzerinde, ancak Mart ayındaki 479 milyon YTL'nin altında bulunuyor.

Yönetilen portföy büyüklüğünde düşüş

Aracı kurumlarca portföyleri yönetilen 988 bireysel ve kurumsal yatırımcının, Eylül sonu itibarıyla, toplam 2,6 milyar YTL'lik portföyü bulunuyor. Gerek müşteri sayısı, gerekse portföy büyüklüğü Haziran ayının ve geçen yılın altında.

Çalışan sayısındaki düşüş

Raporda, sektörde çalışan sayısının Haziran sonuna kıyasla gerileyerek 5.995'e indiği belirtiliyor.